

१ सूचना तथा सहायता कक्ष

अदालतमा आउने सेवाग्राहीहरूलाई अदालतबाट दिइने सेवावारेमा सहजीकरण गर्न र अदालतसम्बन्धी जानकारी दिनका लागि सबै अदालतहरूमा सूचना तथा सहायता कक्ष राखिएको छ। अदालतमा कहाँबाट कसरी सेवा दिइन्छ भन्ने बारेमा जानकारी लिन चाहने व्यक्तिले यस कक्षमा सम्पर्क गरेमा त्यहाँका कर्मचारीले सेवाग्राहीलाई सहजीकरण गरिदिन्छन्।

२ एक घण्टाभित्र दिइने सेवाहरू

निम्न कार्यहरू सेवाग्राही अदालतमा आएको १ घण्टाभित्र सम्पन्न गरी सेवा प्रदान गरिन्छ:

- कुनै कागजको नक्कल दिने
- पेशी वा तारिख तोक्ने
- गुज्रेको तारिख थाम्ने थमाउने
- वारेसनामा, सकारनामा, सम्बन्धी कार्यहरू
- मिलापत्र, पुनरावेदन फिर्ता, तामेली आदिको निवेदन दर्ता गर्ने
- लिखित जवाफ वा अन्य प्रमाण कागजात पेश गर्ने
- जुनसुकै फुटकर निवेदन दर्ता वा दरपीठ गर्ने
- मुद्दाको कारवाही सम्बन्धी जानकारी सूचना दिने

३ निःशुल्क कानूनी सेवा

कानूनी सहायता प्राप्त गर्न नसकेका असहाय, असक्त, नाबालक, आर्थिक रूपमा विपन्न र थुनुवा व्यक्तिलाई अदालतले वैतनिक वकील मार्फत निःशुल्क कानूनी सेवा उपलब्ध गराउँछ। अदालतमा यस्ता वैतनिक वकीलले त्यस्ता व्यक्तिको लागि लिखित तयार गरिदिने, अदालतमा बहस पैरवी गरिदिने तथा कानूनी राय सल्लाह समेत दिने काम गर्दछन्। सो बापत वैतनिक वकीललाई अदालतले नै पारिश्रमिक दिएको हुन्छ, सेवाग्राहीले कुनै पारिश्रमिक दिनु पर्दैन।

४ निःशुल्क कानूनी सेवा खोजी गर्ने तरिका

आफ्नो जिल्लाको निःशुल्क कानूनी सेवा उपलब्ध गराउने वैतनिक कानून व्यवसायीको मोवाइल नं खोजि गर्नका लागि मोवाइलको मेसेज बक्समा LA टाइप गरी स्पेस दिने, त्यसपछि सम्बन्धित जिल्लाको नामको अङ्ग्रेजीको पहिलो अक्षर र सो जिल्लाको लागि नेपाल

टेलिकमले तोकेको एसटिडी कोड नं टाइप गरेर ३०३०३ मा पठाउनु पर्छ। मेसेजको उत्तरमा सम्बन्धित जिल्ला अदालतको वैतनिक वकील र सेस्तेदारको मोवाइल नं उपलब्ध हुन्छ। जस्तै: इलाम जिल्लाको लागि वैतनिक वकीलको सेवा आवश्यक भए - LA i027 टाइप गरेर ३०३०३ मा मेसेज पठाउनु पर्छ। मेसेजको उत्तरमा इलाम जिल्ला अदालतको वैतनिक वकील र सेस्तेदारको मोवाइल नं उपलब्ध हुन्छ।

५ निवेदनहरू तयार गरिदिने सुविधा

अदालतमा पेश गर्नुपर्ने साना तिना निवेदनहरूको ढाँचा बनाइ सेवाग्राहीलाई निःशुल्क उपलब्ध गराइएको छ। यस्ता निवेदनमा धेरै कुरा भर्न नपर्ने गरी सजिलो बनाइएको छ। कुनै सेवाग्राहीले निवेदन भर्न नसक्ने भएमा अदालतका कर्मचारीहरू वा अदालतले नियुक्त गरेका वैतनिक वकीलले नै यस्तो निवेदन तयार गर्न सहयोग गर्छन्।

६ अदालतमा उपलब्ध निःशुल्क टोलफ्री नम्बर

अदालत सम्बन्धी कुनै जानकारी चाहिएमा वा कुनै अन्यायमा परेको कारण यसको कानूनी उपचार पाउन के गर्नुपर्छ भन्ने जानकारी लिन चाहने वा कुनै उजूरी वा गुनासो गर्न चाहने व्यक्तिले अदालतको ११८८ नं मा फोन गरी सेवा लिन सक्छन्। यसमा फोन गर्दा पैसा लाग्दैन। गुनासोकर्ताको पहिचान गोप्य रहन्छ।

७ गुनासो सुनुवाई गर्न सकिने

अदालतबाट प्रदान हुने विभिन्न सेवाहरू र कामकारवाहीका वारेमा सेवाग्राहीका गुनासाहरू भए सुन्न र ती गुनासाहरू सम्बोधन गर्नका लागि हरेक अदालतमा एक जना गुनासो सुन्ने अधिकारी तोकिएको छ। सेवाग्राहीले आफ्ना गुनासा वा पीर मर्काहरू जुनसुकै बेला ती अधिकारी समक्ष गएर सुनाउन सक्छन्। साथै, गोप्य रूपमा लिखित उजूरी दिन मिल्ने गरी सबै अदालतहरूमा उजूरी पेटिका राखिएको छ। यसरी प्राप्त उजूरी तथा गुनासाहरूलाई अदालतले तुरुन्त सम्बोधन गर्छ। गुनासोकर्ताको पहिचान गोप्य रहन्छ।

८ प्रधान न्यायाधीशको सचिवालयमा उजूरी गर्न सकिने

कुनै पनि अदालत वा न्यायिक निकायहरूमा भएको काम कारवाहीका वारेका कुनै पनि कर्मचारी वा न्यायाधीश विरुद्ध उजूरी गर्न वा सुभावा

दिन परेमा पैसा नलाग्ने नम्बर १६६०-०१-३३३-५५ मा फोन गरेर टिपाउन वा लिखित रूपमा पनि जानकारी दिन वा cjs@supremecourt.gov.np ईमेल गर्न सकिन्छ। उजूरीकर्ताको पहिचान गोप्य राखिन्छ।

९ परामर्श सेवा उपलब्ध हुने

अदालतमा पहिलो पटक आएका सेवाग्राहीलाई उनको मुद्दा कस्तो खालको हो, यसको कारवाहीका लागि कति समय लाग्न सक्छ, यसका प्रक्रिया के हुन्छन् भन्ने जस्ता विषयमा अदालतका कर्मचारीले जानकारी दिन्छन्। यसले गर्दा अदालतका सेवाग्राहीहरूले अदालतका काम कारवाही वारेमा अन्यायमा रहनु नपर्ने भएको छ।

१० न्यायाधीशसँग भेटघाट गर्न सकिने

सबै अदालतहरूमा महिनाको १ पटक मुद्दाका पक्षहरूले त्यस अदालतका न्यायाधीशसँग सामुहिक रूपमा भेटेर आफ्ना समस्याहरू सुनाउन पाउँछन्। खासगरी अदालतबाट दिइएको सेवाको स्तर, सुधार गर्नुपर्ने विषयहरू, कुनै कर्मचारीबाट अनुचित व्यवहार भएको भए ती कुराहरू समेत न्यायाधीशलाई बताउन पाउँछन्। सेवाग्राहीको सुभावाको आधारमा अदालतमा प्रशासनिक सुधारहरू गरिन्छ।

११ दोषाधिकारीको सेवा को व्यवस्था

अदालतको इजलासमा हुने वयान वकपत्र जस्ता प्रक्रियामा प्रयोग हुने भाषा नबुझ्ने पक्ष वा असमर्थ पक्षको साक्षीलाई उनीहरूले बुझ्ने भाषामा सेवा दिनका लागि सबै अदालतमा निःशुल्क दोषाधिकारीको सेवा उपलब्ध गराइएको छ।

१२ इस इस इस सेवा

सर्वोच्च अदालत वा पुनरावेदन अदालतमा चलेको मुद्दाको कुनै पक्षले आफ्नो मुद्दाको कारवाही कुन अवस्थामा छ भन्ने वारेमा वा पेशी वा तारेख कहिले छ भन्ने वारेमा जान्न चाहेमा ३०३०३ मा मोवाइलबाट मेसेज पठाएर जानकारी पाउन सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ। अदालतबाट नै त्यस्तो जानकारी पठाइदिन मुद्दाका पक्षले अनुरोध गरेमा अदालतले पनि नियमित रूपमा त्यस्तो जानकारी मेसेजबाट दिने गर्छ।

१३ आफुलाई पायक पर्ने अदालतबाट तारेख लिने व्यवस्था
आफ्नो मुद्दा टाढाको अदालतमा चलिरहेको अवस्थामा पक्षले तारेख लिन त्यहाँसम्म जान नचाहेमा उसले आफुलाई पायक पर्ने अदालतबाट पनि तारेख लिन पाउने गरी अदालतमा व्यवस्था मिलाइएको छ ।

१४ वेवसाइटबाट मुद्दाको अवस्था बारेमा जानकारी पाउने
सर्वोच्च अदालतको वेवसाइटमा मुद्दाको दैनिक तथा साप्ताहिक पेशी प्रकाशित हुन्छ । आफ्नो मुद्दा कुन इजलासमा कति क्रमसंख्यामा परेको छ भन्ने कुरा सेवाग्राहीहरूले इन्टरनेटबाट नै थाहा पाउन सक्छन् । यो वेवसाइटको प्रयोग गरेर सर्वोच्च अदालतमा चलेको आफ्नो मुद्दामा पक्षले मुद्दाको कारवाही कुन अवस्थामा छ भनेर पनि जान्न सक्छन् । सर्वोच्च अदालतको वेवसाइट www.supremecourt.gov.np मा प्रवेश गरेर यस्तो जानकारी लिन सकिन्छ ।

१५ मुद्दामा पक्षहरूबीचमा मेलमिलाप गर्न सकिने
अदालतमा मुद्दाको कारवाहीको अन्तिम फैसला हुँदासम्म खर्च र समय लाग्ने तथा पक्षहरूबीच सम्बन्ध विग्रन सक्ने भएकोले अदालतमा चलेका खासगरी व्यक्तिवादी भएका मुद्दाहरू आपसमा छलफल गरेर मिल्न पक्षहरूलाई प्रोत्साहन गरिन्छ । यसरी मेलमिलापका लागि छलफल गराउन हरेक अदालतमा मेलमिलाप गराउनेतालिम लिएका मेलमिलापकर्ताहरू हुन्छन् । मुद्दाका पक्षहरूले मेलमिलापकर्ता छान्न पाउँछन् । मुद्दाका पक्षहरूले आफुले छानेका मेलमिलापकर्ताहरू समक्ष आपसमा छलफल गरेर आफ्नो मुद्दाको फैसला आफै गर्न सक्छन् ।

१६ अदालतका काम कारवाही वारे निगरानीको प्रबन्ध
सर्वोच्च अदालतको अनुगमन महाशाखाले देशभरीका अदालतहरूमा के कसरी काम भएको छ, सेवाग्राहीलाई भण्डा हुने कुनै काम भएको छ कि, कहि अनियमितता भएको छ कि भन्ने जस्ता विषयको विभिन्न माध्यमबाट अदालतले समय समयमा छलफल गर्ने गर्छ । यस वसरमा त्यहाँका व्यक्तिहरूले अदालतबारेमा आफ्ना विचारहरू खुलेर व्यक्त गर्न पाउँछन् ।

१७ अदालतले दिने सेवा, लाग्ने समय र दस्तुर वारे जानकारी पाउने तरिका

अदालतको कामकारवाहीका क्रममा निवेदन गर्ने स्थान, अधिकारी, लाग्ने समय र दस्तुरहरू तथा काम समयमा नभएमा गुनासो सुन्ने अधिकारी आदि बारेमा स्पष्ट रूपमा लेखेर हरेक अदालतमा सबैले देख्ने गरी टाँगिएको हुन्छ । यसलाई नागरिक वडापत्र भनिन्छ । अदालतमा तिर्ने कोर्टफी लगायत सबै खालका दस्तुर बापत रसिद पाइन्छ । कसैले तिरेको रकम बापत दस्तुर नदिएमा मागेर लिनुपर्छ र गुनासो सुन्ने अधिकारी समक्ष उजुर गर्नुपर्छ ।

१८ अदालतको फैसलाबाट कैद जरिवाना लागेका व्यक्ति पक्राउ गरेमा प्रोत्साहन रकम दिइने

कैद, जरिवाना वा सरकारी बाँकी तिर्न बुझाउन पर्ने व्यक्ति पक्राउ गरी ल्याउने वा जरिवाना असूल गरी ल्याउने व्यक्ति, कर्मचारी, वा संस्थालाई प्रोत्साहन स्वरूप असूल गरी ल्याएको जरिवाना रकमको २५ प्रतिशत र प्रति १ महिना कैदवापत रू १५० का दरले पुरस्कार दिने व्यवस्था छ । यस्तो काममा १ भन्दा बढी कर्मचारी, व्यक्ति वा संस्था संलग्न भएमा सो पुरस्कार वरावर बाँडेर लिन पाउँछन् ।

१९ समुदायमा अदालत कार्यक्रम

अदालतले दिने सेवा, मुद्दाको कारवाही प्रक्रिया लगायतका विषयमा समुदायका व्यक्तिलाई जानकारी गराउन तथा अदालतका बारेमा समुदायका व्यक्तिहरूको धारणा बुझ्न विद्यालय, सामाजिक संस्था वा समुदायका व्यक्तिहरूसँग अदालतले समय समयमा छलफल गर्ने गर्छ । यस अवसरमा त्यहाँका व्यक्तिहरूले अदालतबारेमा आफ्ना विचारहरू खुलेर व्यक्त गर्न पाउँछन् ।

सर्वोच्च अदालत
रामशाहपथ, काठमाडौं

सम्पर्क:

न्यायमा पहुँच आयोग, सर्वोच्च अदालत
फोन: ८२६२८४५

Email: a2jc@supremecourt.gov.np

सर्वोच्च अदालत
रामशाहपथ, काठमाडौं

अदालतहरूमा
सेवाग्राहीलाई उपलब्ध हुने सेवाहरू

